

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Парламентська асамблея ОБСЄ визнала дії Росії геноцидом українського народу – резолюція. – Олена Богданьок](#)

[Технічні проблеми чи цензура? Польський театр перепросив, що з трансляції зникли слова українки про російську окупацію. – Поліна Горлач](#)

[Посольство Нідерландів передало 250 тисяч гривень на підтримку українських культурних проєктів](#)

[«Спочатку йде Достоєвський, потім – танк РФ». Гонтар про російську й українську культуру, мову та «Телебачення Торонто». – Олена Ремовська](#)

[Прорив. – Галина Пагутяк](#)

[Проект Національного військового меморіального кладовища отримав схвалення держекспертизи. – Ольга Кацімон](#)

[Окупанти влаштували у Генічеську чергове свято: за доброю традицією, місцеві його проігнорували. – Данило Азовський](#)

Митці на фронті

[Учасник гурту KAZKA Мазуряк став до лав ЗСУ](#)

Вшанування пам'яті

[Королева-мати: національний банк випустив пам'ятну монету Олені Пчілці](#)

[«Приїжджають люди з усього світу, аби сказати: я знав Віку»: спадок загиблої письменниці та волонтерки Вікторії Амеліної. – Мирослава Барчук](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Як працює War of Words – новий III-інструмент для аналізу російської пропаганди. – Андрій Орнатський](#)

[Колишній домен ресурсу від Українського культурного фонду ймовірно використовують для пропаганди РФ](#)

[ВВС: російські ЗМІ поширюють антиукраїнські мультики, приписуючи їхнє виробництво Франції. – Ольга Кацімон](#)

[росія продовжує поширювати свої наративи у західних ЗМІ – «Голос Америки». – Ольга Кацімон](#)

Медіа

[Цибух і кілька працівників Суспільного: президент присвоїв державні нагороди «за значні заслуги». – Олена Богданьок](#)

Мовні питання

[1 липня стартує нова хвиля безплатних курсів «Єдині» із вивчення української мови](#)

[Публічне спілкування російською має сприйматися як хамство. – Тарас Шамайда](#)

Регіональна культурна політика, культурно-мистецькі ініціативи громад

[У Рівному презентували концепцію Мультикультурного об'єднувального хабу](#)

Благодійність. Меценатство. Волонтерство

[Актуальні збори на потреби Збройних сил України. – ДАРИНА ГОЛОВАНЬ, ОЛЕСЯ БОЙКО](#)

[На Дні міста в Костополі збирали гроші на РЕБ для військових «Молодий борщ»: у Рівному об'єднали вісім команд із різних областей у щорічному благодійному заході. – Тетяна Мельничук](#)

[Львівський благодійний дитячий показ українських брендів: відданість та креативність на підтримку військових. – Микола Іванців](#)

Фестивалі

[Козацькі бої, виступи, майстер-класи та вогняне шоу: як проходить фестиваль «Дух незламних» біля Луцька. – Галина Васенок](#)

Театр

[Людське у героїчному у виставі «Domum» – хор ім. Григорія Верьовки та хореографія танцю модерн. – Костянтин Дорошенко](#)

[Національний театр Івана Франка представить Україну на фестивалі у Франції](#)

Музика

[Гурт ТНМК презентував пісню і кліп «Конституція для всіх»](#)
[Співак Alexjazz презентував авторську обробку вірша Сосюри «Моя любов»](#)

Візуальні мистецтва

[ІЗ ДНЕМ КОНСТИТУЦІЇ! – ОЛЕСЯ ВАСИЛЮК](#)
[У Києві відкрився новий мистецький простір SPLAV: як він виглядає. – Тетяна Джафарова](#)

[В луцькій Галереї мистецтв відкрили виставку «Фантастична акварель» живописця-початківця Іллі Федчука. – Маша Пилипчук](#)

[Музи не мовчать: виставку скульптур військового Михайла Ходанича відкрили в Ужгороді. – Ольга Заєць](#)

[І сонце стало чорним, і море почорніло: у Луцьку презентували роботи одеського художника Міті Фенечкіна. – Тетяна Маркопольська](#)

[У Королівській академії мистецтв у Лондоні пройде виставка українських модерністів](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Львівська прем'єра «10 років війни»: команда фільму, Петро Порошенко, легендарні засновники польської «Солідарності»](#)

[У Києві розпочалися зйомки документального фільму про реабілітацію військового з Олександром Тереном](#)

[Війна, різні досвіди та закордонні покази: режисерка про фільм «Nice Ladies» про літніх чирлідерок із Харкова. – «Суспільне Культура»](#)

«Ми перший фільм, де російські солдати ненавидять Україну літературною українською мовою», – продюсерка про зйомки стрічки «Коно-топська відьма». – Ольга Кацімон

Продажі «Лісової пісні» завдяки «Мавці» виросли в 300 разів – продюсерка Ірина Костюк. – Ольга Кацімон

«Буде загадково та еротично»: в Україні знімуть містичний фільм «Мавка». – ПРИНА БАТЮК

«Мені не соромно сказати, що я попсовик». Продюсерка «Мавки» та «Котопської відьми» Ірина Костюк пояснює, як поп-культура перетравлює класику. – ТЕТЯНА ПУШНОВА

«Українці здатні намалювати що завгодно». Розмова з британським режисером анімації Г'ю Велчменом. – Дмитро Десятерик

«На мапі є Київ, Канів, Переяслав, Олешки. А де тут Москва?». – Марія Спалек

У Луцьку стрічка про Тетяну Потоцьку-Євчук, яка евакуює тіла полеглих воїнів, зібрала повний зал

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

На Рівненщині створять мандрівну карту відомого туристичного маршруту для незрячих. – Вікторія Швець, Олена Кулаковська

Література. Книговидання

Які книжкові компанії потрапили у список 250 перспективних бізнесів від Forbes

У Швеції покажуть виставку книжок, що обгоріли після атаки РФ на друкарню у Харкові

Видавець з Сакартвело Давід Какабадзе: Найважливіше – позбутися впливу РФ. – ВІКТОРІЯ ФЕЩУК

Музейна справа

Спасо-Преображенський собор у Чернігові відкрили для відвідувачів. – Аліна Коржинська, Віра Вархол

Музей Шевченка на Черкащині потребує термінового ремонту. – Надія Собенко

У Львові обрали проєкт відбудови знищеного РФ музею Романа Шухевича: як він виглядатиме. – АННА КОВАЛЕНКО

У Музей війни передали унікальний рукописний збірник «Пісні волі»

Охорона культурної спадщини

Херсонес Таврійський у Криму: що відбувається з пам'яткою ЮНЕСКО. – «Суспільне Культура»

Навчальні заклади

Університет Карпенка-Карого підписав меморандум про співпрацю з Мультимедійною платформою іномовлення України. – Олена Ярема

Релігія

Тисячі парафій УПЦ МП закрити неможливо, потрібно карати окремих представників, – релігієзнавиця Филипівич

Культура національних меншин. Закордонні українці

Цей день в історії: Меджлісу кримськотатарського народу 33 роки. – Владислава Присяжнюк, Анастасія Діденко

Кримськотатарську мову додали до списку доступних у Google Translate

Підтримка України у світі

Грузинська джазова співачка Ніно Катамадзе заспівала для бійців та медиків

***

Колективна тиша: Марина Абрамович закликатиме відвідувачів Гластонбері мовчати 7 хвилин. – Олег Челяк

Тепер TikTok не можна використовувати на пристроях державних установ у Косово. – Поліна Горлач

Болгарська православна церква обрала нового патріарха, який підтримує росію. – Віра Перун

Spotify видалив сторінки підсанкційних Лепса, Газманова, Гагаріної та ще кількох російських виконавців

Загальні питання

Парламентська асамблея ОБСЄ визнала дії Росії геноцидом українського народу – резолюція. – Олена Богданьок

Парламентська асамблея Організації з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ) ухвалила резолюцію із визнанням дій росії геноцидом українського народу та необхідністю деколонізації рф. Головне із 70 пунктів резолюції ПА ОБСЄ: заклик усіх 53 країн-учасниць ОБСЄ докладати зусиль для деокупації Криму та усіх окупованих територій України шляхом підтримки Формули миру та Кримської платформи; заклик держав ОБСЄ створити Спеціальний трибунал для притягнення до відповідальності РФ за злочини, скоєні в ході агресивної війни проти України, провести на міжнародному та національному рівнях розслідування масових звірств, вбивств, тортур, згвалтувань армії РФ; підкреслюється необхідність швидкого запуску механізму використання заморожених російських активів на користь України, країнам ОБСЄ пропонується приєднуватись до Угоди про Міжнародний Реєстр збитків, завданих Україні агресією РФ; президентські вибори 2024 року в РФ визнаються підтасованими та такими, що підривають легітимність усієї виборчої системи РФ; підтримка створення Міжнародної коаліції з повернення українських дітей, а також забезпечення звільнення українських військовополонених та цивільних осіб; заклик заборонити імпорт російського зрідженого газу до Євросоюзу, реекспорт та транзит через порти ЄС. Сесія ПА ОБСЄ триватиме по 3 липня. Докладніше:

<https://suspilne.media/779957-parlamentska-asamblea-obse-viznala-dii-rosii-genocidom-ukrainskogo-narodu-rezolucia/>

Технічні проблеми чи цензура? Польський театр перепросив, що з трансляції зникли слова українки про російську окупацію. – Поліна Горlach

Українка Дар'я Зименко, яка пережила окупацію Київщини у 2022 році, днями брала участь у читаннях польського документального проєкту «Театр на Фактах». Пізніше вона поскаржилась, що театр толерує росіян, а з трансляції вирізали окремі її репліки. Зименко стала героїнею п'єси драматургині Анни Вечорек «Погляньте мені в очі» – вона ґрунтується на реальних розповідях про досвід згвалтування під час війни та окупації. Після читань також відбулася дискусія, до участі запросили російську режисерку Марієтту Захарян. Українка вважає, що метою цієї дискусії було обговорити примирення «братніх народів». У дописі дівчина вказала, які саме репліки зникли з фінальної трансляції, опублікованої на сторінці театру... У відповідь на запит «Суспільне Культура» театр відповів, що через проблеми з мережею окремі частини дійсно могли зникнути, але це виключно через технічні проблеми, а не через цензуру або цілеспрямоване вирізання фраз. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/779191-tehnicni-problemi-ci-cenzura-polskij-teatr-pereprosiv-so-z-translacii-znikli-slova-ukrainki-pro-rosijsku-okupaciju/>

Посольство Нідерландів передало 250 тисяч гривень на підтримку українських культурних проєктів

Посольство Нідерландів в Україні перерахувало 250 000 гривень для підтримки українських митців в межах грантової угоди з Українським культурним фондом (УКФ). Будуть додатково профінансовані два проєкти грантової програми «Стипендія на відновлення культурно-мистецької діяльності» відповідно до рейтингового реєстру. Загалом кількість стипендіатів у 2024 році збільшиться до 37. Серед проєктів, автори яких отримають кошти Посольства Нідерландів на їх реалізацію: «Антологія українських колискових» та «Український кінофестиваль у Всеукраїнській мережі кіноклубів kinoklub.org.ua». Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/718550-posolstvo-niderlandiv-peredalo-250-tisyach-griven-na-pidtrimku-ukrainskikh-kulturnikh-proektiv>

«Спочатку йде Достоевський, потім – танк РФ». Гонтар про російську й українську культуру, мову та «Телебачення Торонто». – Олена Ремовська

Олександра Гонтар – ведуча і редакторка YouTube-каналу «Телебачення Торонто». Після початку повномасштабної війни проєкт фокусується на OSINT-розслідуваннях російських воєнних злочинів, репортажах з війни, розвідках про українську історію і культуру. Також автори проводять благодійні прямі трансляції зі зборами для Сил оборони. Олександра Гонтар у проєкті Суспільного «Ремовська Інтерв'ю» розповідає про інтерес українців до українського, власні відкриття з історії та літератури, українську та російську мови, артистів-колаборантів. Надано посилання на відеOVERСІЮ розмови. Докладніше:

<https://suspilne.media/777233-spocatku-jde-dostoevskij-potim-tank-rf-gontar-pro-rosijsku-j-ukrainsku-kulturu-movu-ta-telebacenna-toronto/>

Прорив. – Галина Пагутяк

«Як майбутній філолог, я свого часу вивчала історію літератури й добре затирила, що новаторство у мистецтві дуже цінується: від стилістичного прориву до тематичного. Я й досі так вважаю, але після того, як на моїх очах творчі прориви зазнавали девальвації та інфляції, ставлюся до них з меншим ентузіазмом, ніж у юності. А деяких джинів із пляшки так не вдалося після всієї заподіяної ними шкоди загнати до пляшки. Це взагалі не надто цікава тема для широкої аудиторії, доки не подивитися на неї з погляду меншовартості, котру нав'язувала нам імперська пропаганда. Ось тут і стає помітно, звідки ростуть ноги... Найгірше, утім, було не це. Ми не усвідомлювали токсичності Булгакова, Набокова, Достоевського, ба, навіть імперського Гоголя, агента охоранки. І це не наша провина, а тотальне незнання українцями власної, не редагованої й не написаної чужинцями історії. Те саме з гуманізмом, який геть відсутній в російській літературі. Зрештою, його по крихті доводилося визбирувати і в модерній європейській культурі, яка здійснювала прориви, запроваджувала моду на віршування, і це все намагались прищепити собі найбільше колоніальні культури, а воно не прищеплювалось, всихало і було вторинним, як усе штучне... У 1990-х на хвилі розпаду комуністичного блоку стала відчутною криза гуманізму. Його підмінили еготейзмом – самообожненням. Цього терміну офіційно не існує. Його вигадав для себе мій знайомий, в якого був зрусифікований бать-

ко-українець і мати – зросійщена німкеня, а сам він став типовим російським лібералом. Врешті, він осів у Москві, яку вважав гідним для себе містом, і коли у 2014 році почалася війна, написав мені, що нам треба негайно здатися, а Львів хай забирає собі Польща... Після 2022-го більшість українців остаточно зрозуміли, де закінчується російський лібералізм, але то ще було не все. Ми пережили триумф охлосу в 1990-ті, а в літературу, кіно, і театр линули потоки російських матюків і тюремного жаргону, і линуть досі. Це називають досі проривом і це справді – прорив імперської каналізації... Лімонова, Пелевіна та компанію з захопленням читали ті, хто нині продовжує ставити на епатаж і шокову терапію, яку називає "розкутістю". Навіть війна не зупинила цей процес, тож звідки взятися патріотизму в молоді, яка вихована, з одного боку, на матюкливому московському репі, а з іншого, – на туманних і теж здебільшого матюкливих верлібрах українських топпоетів?...». Докладніше:

<https://espresso.tv/poglyad-proriv>

Проект Національного військового меморіального кладовища отримав схвалення держекспертизи. – Ольга Кацімон

Проект *Національного військового меморіального кладовища* (НВМК) отримав схвальну оцінку державної експертизи. Наступним кроком стане оголошення тендеру на будівництво. У Міністерстві у справах ветеранів зазначили, що в межах перших двох пускових комплексів НВМК буде збудовано сектори поховань, колумбарні стіни, будинок трауру, вхідну групу, центральну площу, зону рекреації, під'їзну дорогу, зупинки громадського транспорту, автостоянку, а також адміністративну і господарську будівлі. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/228966/2024-06-30-proiekt-natsionalnogo-viyskovogo-memorialnogo-kladovyshcha-otrymav-skhvalennya-derzhheksperytyzy/>

Окупанти влаштували у Генічеську чергове свято: за доброю традицією, місцеві його проігнорували. – Данило Азовський

Окупанти та російські пропагандисти влаштували у Генічеську чергову подію... В парку імені Тараса Григоровича Шевченка відбулася святкова програма окупантів з нагоди Дня молоді, організована «Міністерством молоді» під керівництвом Ігоря Астраніна у співпраці з іншими пропагандистськими організаціями. За задумом організаторів, молоді городяни та гості міста, члени молодіжних «патріотичних структур», студенти та школярі мали би взяти участь у конкурсах, вікторинах та майстер-класах, які організували окупанти і пропагандисти. Однак, попри всі зусилля організаторів створити видимість масової підтримки окупаційного режиму, світлини з заходу свідчать про відсутність реальної зацікавленості з боку місцевих жителів. Пропагандистські заходи окупантів вкотре не знайшли відгуку серед населення, яке чітко демонструє своє ставлення до подібних дійств. Докладніше:

<https://henichesk.rayon.in.ua/news/718510-okupanti-vlashtovali-u-genichesku-cherbove-svyato-za-dobroyu-traditsieyu-mistsevi-yogo-proignoruvali>

Митці на фронті

Учасник гурту KAZKA Мазуряк став до лав ЗСУ

Український музикант, сопілкар гурту KAZKA Дмитро Мазуряк 28 червня повідомив, що вступив до лав ЗСУ та вже пройшов відповідне навчання. Докладніше:

<https://espreso.tv/kultura-uchasnik-gurtu-kazka-mazuryak-stav-do-lav-zsu>

Вшанування пам'яті

Королева-мати: національний банк випустив пам'ятну монету Олені Пчілці

Національний банк України (НБУ) присвятив нову пам'ятну монету українській письменниці Ользі Косач з творчим псевдонімом Олена Пчілка. Монету створили до 175-річчя від дня народження культурної діячки. Вона отримала назву ««Світло добра і любові» (Олена Пчілка 1849–1930)». Монета має номінал 2 гривні, виготовлена з нейзильберу. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/718571-koroleva-mati-natsionalniy-bank-vipustiv-pamyatnu-monetu-oleni-pchiltsi>

«Приїжджають люди з усього світу, аби сказати: я знав Віку»: спадок загиблої письменниці та волонтерки Вікторії Амеліної. – Мирослава Барчук

Рік тому від російської ракети загинула Вікторія Амеліна – поетка, письменниця та волонтерка, відома тим, що знайшла та видала щоденник закатованого росіянами письменника Володимира Вакуленка. У спільному проєкті українського ПЕН та телеканалу Еспресо «Власні назви з Мирославою Барчук» йшлося про творчість та героїчну самовідданість Вікторії Амеліної. Докладніше:

<https://espreso.tv/kultura-priizhdzhayut-lyudi-z-usogo-svitu-abi-skazati-ya-znav-viku-spadok-zagibloi-pismennitsi-ta-volonterki-viktorii-amelinoi>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Як працює War of Words – новий III-інструмент для аналізу російської пропаганди. – Андрій Орнатський

Після початку повномасштабної війни команда засновників War of Words доєднувалася до різних волонтерських медіапроєктів із моніторингу й аналізу російської пропаганди та дезінформації. Цим займалися багато діячів із медійної сфери, проєкти приносили користь. Але чим більше команда заглиблювалися, тим більше розуміла, наскільки це масштабна пропагандистська машина, і що аби її якось приборкати, потрібна потужна системна робота, для якої команда не мали на той час інструменту. Росія – ТБ-центрична країна: попри розповсюдженість інтернет-ресурсів, телебачення залишається джерелом інформації №1. Щоб комплексно аналізувати інформаційний потік без нього немає сенсу. Примітно, що від початку повномасштабної війни на ворожому ТБ одразу різко зросла кількість пропагандистського політичного контенту... Проблема полягає в тому, що з технологічної точки зору аналізувати телебачення складно. Вручну на обробку 10 годин програм можуть піти десятки годин... Технічний директор

War of Words розповідає про те, як працює англомовний інструмент на основі штучного інтелекту, який дозволяє аналізувати контент із ТБ, Telegram чи RuTube за декілька кліків і допомагає українським та іноземним державним діячам, дипломатам, медіа та дослідникам унаочнювати, як росія загрожує мирному існуванню світу. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/228955/2024-06-30-yak-pratsyuie-war-of-words-novyuy-shi-instrument-dlya-analizu-rosiyskoi-propagandy/>

Колишній домен ресурсу від Українського культурного фонду ймовірно використовують для пропаганди рф

Колишній домен ресурсу UaCulture ймовірно використовують для пропаганди російської федерації. Його заснував Український культурний фонд (УКФ). Проєкт був створений для посилення креативних індустрій в Україні. За словами Марії Мельник, колишньої провідної фахівчині з управління проєктами УКФ, він містив: близько 50 цінних аналітичних статей, практичних матеріалів професійних авторів і авторок; статистику й інтерактивну візуалізацію усіх реалізованих за сприяння УКФ проєктів; мапу культурних втрат. Остання активність на цьому сайті була в серпні 2023 року, після цього домен було втрачено, а фейсбук сторінку UaCulture видалено. «Тепер цей домен використовують невідомі користувачі, публікуючи англомовні статті про українську історію, які дуже нагадують російську пропаганду», – додала вона. В УКФ відповіли, що заархівували сайт за іншою адресою. Проте посилання з багатьох офіційних джерел досі ведуть на старий домен. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/718544-kolishniy-domen-resursu-vid-ukrainskogo-kulturnogo-fondu-ymovirno-vikoristovuyut-dlya-propagandi-rf>

ВВС: російські ЗМІ поширюють антиукраїнські мультики, приписуючи їхнє виробництво Франції. – Ольга Кацімон

російські ЗМІ поширюють антиукраїнські анімаційні серії, стверджуючи, що вони створені у Франції. Однак, за результатами розслідування ВВС, ці мультфільми, ймовірно, створені російськими медіа для поширення пропаганди. Нові серії мультфільму Ukraine Inc поширюють тези про те, що допомога Україні виснажує бюджети європейців. Мультфільм стає вірусним завдяки підтримці великих прокремлівських телеграм-каналів, таких як Readovka. російські ЗМІ стверджують, що автори серіалу – французи, хоча немає жодного підтвердження цього. Докладніше:

<https://ms.detector.media/trendi/post/35395/2024-06-29-vvs-rosiyski-zmi-poshyryuyut-antyukrainski-mulyky-prypysuyuchy-ikhnie-vyrobnystvo-frantsii/>

росія продовжує поширювати свої наративи у західних ЗМІ – «Голос Америки». – Ольга Кацімон

росії вдається далі просувати свої наративи у західних ЗМІ, підмінювати теми та викривлювати сприйняття своєї агресивної війни, звинувативши саму Україну. Експерти «Голосу Америки» продемонстрували просування російських наративів на прикладі подій у Криму. Західні ЗМІ, серед них – ВВС, The

Guardian, CNN, підхоплюють кремлівські цитати замість висвітлення суті подій війни росії проти України. Докладніше:

<https://ms.detector.media/trendi/post/35399/2024-06-30-rosiya-prodovzhuie-poshyryuvaty-svoi-naratyvy-u-zakhidnykh-zmi-golos-ameryky/>

Медіа

Цибух і кілька працівників Суспільного: президент присвоїв державні нагороди «за значні заслуги». – Олена Богданьок

Президент України Володимир Зеленський з нагоди Дня Конституції по-смертно нагородив орденом «За мужність» III ступеня парамедикиню «Госпітальєрів» та колишню менеджерку реформи Суспільного Ірину Цибух. Також нагороди отримали ще три працівниці Суспільного. Відповідний указ оприлюднений на сайті глави держави. Ірина Цибух загинула 29 травня на Харківщині під час ротації. Також Зеленський нагородив орденами та почесними званнями ще трьох працівників Суспільного: продюсерку «Суспільне Харків» Олександрю Новосел – орденом «За заслуги» III ступеня; журналістку-розслідувачку Аллу Садовник – орденом «За заслуги» III ступеня та головну диригентку Академічного хору «Музика» Українського радіо Юлію Ткач – присвоєне звання «Народний артист України». Докладніше:

<https://suspilne.media/779291-cibuh-i-kilka-pracivnikov-suspilnogo-prezident-prisvoiv-derzavni-nagorodi-za-znacni-zaslugi/>

Мовні питання

1 липня стартує нова хвиля безплатних курсів «Єдині» із вивчення української мови

В Україні з 1 липня стартує нова хвиля безплатних курсів «Єдині» із вивчення української мови. Амбасадоркою 27-ї хвили безкоштовних курсів «Єдині» стала ведуча шоу «Ближче до зірок» Наталі Солонік. Докладніше:

<https://ms.detector.media/anonsi/post/35398/2024-06-30-1-lypnya-startuie-nova-khvylya-bezplatnykh-kursiv-iedyni-iz-vyvchennya-ukrainskoi-movy/>

Публічне спілкування російською має сприйматися як хамство. – Тарас Шамайда

«Якщо ми хочемо вижити як нація і держава, то маємо з усією ясністю усвідомити: російське вбиває. Не лише російські бомби й ракети, але й російська мова. Ця війна є війною за ідентичність. Такі війни можуть вестися з ракетами й бомбами, як зараз в Україні, чи без них, як, наприклад, у Білорусі. Але мета та сама – знищити народ, відібравши його мову й самосвідомість, перетворити на «руських». Багато хто в розпачі запитує: що ще має статися, щоб люди припинили спілкуватися російською, ширити її довкола себе, дивитися й слухати російськомовне лайно? Що має статися, щоб батьки не русифікували власних дітей? Йдеться не лише про безумовне виконання закону про мову (щодо цього в суспільстві є доволі широкий консенсус), але і про зміну ставлення до російської мови в Україні взагалі. Ми маємо ставитися до російської мови приблизно так, як здорове суспільство ставиться до куріння. Так, кожен має право

у власному приватному просторі використовувати російську мову, як кожен має право курити. Але ми можемо і маємо прямо казати: російська вбиває...». Докладніше:

<https://espresso.tv/poglyad-publichne-spilkuvannya-rosiyskoyu-mae-spriymatisya-yak-khamstvo>

Регіональна культурна політика, культурно-мистецькі ініціативи громад

У Рівному презентували концепцію Мультикультурного об'єднувального хабу

У Рівному відбулася презентація концепції першого Мультикультурного об'єднуваного хабу (МОХ). МОХ це середовище взаємодії для культурних менеджерів, міських резиденцій для кураторів та культурних менеджерів з України та Європи. Майданчик можна використовувати для культурних проєктів, програм наставництва та менторської підтримки тощо. Над концепцією МОХу працювали спільно з Агенцією економічного розвитку РРV з Івано-Франківська. Проєкт реалізовується за фінансової підтримки Європейського Союзу. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/718592-u-rivnomu-prezentovali-kontseptsiyu-multikulturnogo-obednuvalnogo-khabu>

Благодійність. Меценатство. Волонтерство

Актуальні збори на потреби Збройних сил України. – ДАРИНА ГОЛОВАНЬ, ОЛЕСЯ БОЙКО

Українська літературна спільнота продовжує активно збирати кошти на потреби Збройних сил України. У матеріалі йдеться про актуальні збори. Докладніше:

<https://chytomo.com/aktualni-zbory-na-potreby-zbrojnykh-syl-ukrainy-4/>

На Дні міста в Костополі збирали гроші на РЕБ для військових

З нагоди Дня міста у парку в Костополі 30 червня відбувся благодійний ярмарок «Заради перемоги». Впродовж дня можна було скуштувати традиційні страви, взяти участь у миттевій лотереї та мистецькому аукціоні. Серед організаторів ярмарки – міська рада, працівники закладів культури, ТМ «Родина», волонтери, небайдужі жителі міста та активні підприємці. Спільними зусиллями на святкуванні вдалося зібрати 166 тисяч гривень. Кошти передадуть на закупівлю РЕБ для 104 бригади 59 батальйону. Докладніше:

<https://rivne.rayon.in.ua/news/718603-na-dni-mista-v-kostopoli-zbirali-groshi-na-reb-dlya-viyskovikh>

«Молодий борщ»: у Рівному об'єднали вісім команд із різних областей у щорічному благодійному заході. – Тетяна Мельничук

Захід організувала громадська організація «Жіноча взаємодія». Благодійною метою заходу цього року став збір коштів на допомогу дітям з інвалідністю. Окрім збору для дітей з інвалідністю, діяв збір коштів для ЗСУ від про-

дажу крафтових виробництв та з майстеркласів для розвитку Парку історичної реконструкції «Остриця». Докладніше:

<https://rivne.rayon.in.ua/news/718582-molodiy-borshch-u-rivnomu-obednali-visim-komand-iz-riznikh-oblastey-u-shchorichnomu-blagodiynomu-zakhodi>

Львівський благодійний дитячий показ українських брендів: відданість та креативність на підтримку військових. – Микола Іванців

29 червня у Львові відбувся благодійний дитячий показ українських брендів, організований Благодійним фондом «Мій Тато захищає Україну». Діти, чий батьки стоять на захисті України або пам'ять яких ми вшановуємо, виступили у вишиваному одязі від українських дизайнерів. Серія дитячих шоу з благодійним акцентом відбувається вже всьоме. Докладніше:

<https://busk.rayon.in.ua/news/718575-lvivskiy-blagodiydiy-dityachiy-pokaz-ukrainskikh-brendiv-viddanist-ta-kreativnist-na-pidtrimku-viyskovikh>

Фестивалі

Козацькі бої, виступи, майстер-класи та вогняне шоу: як проходить фестиваль «Дух незламних» біля Луцька. – Галина Васенок

У селищі Рокині на території Музею історії сільського господарства Волині-скансен організували фестиваль національних бойових мистецтв «Дух незламних». Дводенний захід, який проходить у вихідні 29 та 30 червня, зібрав безліч гостей, які відвідали виступи творчих колективів, майстер-класи, гутірки та ярмарок. Особливими гостями першого дня фестивалю стали Сергій Василюк з гурту «Тінь Сонця» та гурт «Grandma's Smuzi», які підкорювали публіку своїми хітами. Про хід фестивалю, докладніше:

<https://lutsk.rayon.in.ua/news/718562-kozatski-boi-vistupi-mayster-klasi-ta-vognyane-shou-yak-prokhorit-festival-dukh-nezlamnikh-bilya-lutska>

Театр

Людське у героїчному у виставі «Domum» – хор ім. Григорія Верьовки та хореографія танцю модерн. – Костянтин Дорошенко

24 червня режисерка та балетмейстерка Олеся Шляхтич представила на сцені Національного театру імені Івана Франка виставу за своїм лібрето «Domum», поєднавши сучасну хореографію та досвід Національного хору імені Григорія Верьовки. Чим цікава вистава та як сучасна хореографія опинилася на сцені класичного театру. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/778379-ludske-u-geroicnomu-u-vistavi-domum-hor-im-grigoria-verovki-ta-horeografia-tancu-modern/>

Національний театр Івана Франка представить Україну на фестивалі у Франції

Національний драмтеатр імені Івана Франка представить Україну у Франції на театральному фестивалі. До Авіньйона трупа привезла виставу «Калігула». Це сучасна інтерпретація тиранічного римського імператора, що резонує з боротьбою України за незалежність. Як заявляють у театрі, сценографія дозволяє глядачеві заглибитися у теми влади та моралі, ілюструючи вічну тему

диктатури та тиранії. Перегукуючись з орвелівськими темами, вистава досліджує маніпуляції з правдою та ерозію індивідуальних свобод. Вистава «Калігула» проходить за підтримки Європейського союзу та Міжнародного Фонду «Відродження» у рамках спільної ініціативи «Європейське Відродження України».

<https://kultura.rayon.in.ua/news/718525-natsionalniy-teatr-ivana-franka-predstavit-ukrainu-na-teatralnomu-festivali-u-frantsii>

Музика

Гурт ТНМК презентував пісню і кліп «Конституція для всіх»

Гурт ТНМК і Державна агенція України з питань кіно до Дня Конституції 28 червня випустили пісню «Конституція для всіх», яка розповідає історію Основного закону, та кліп до неї. Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-gurt-tnmk-prezentuvav-pisnyu-i-klip-konstitutsiya-dlya-vsikh>

Співак Alexjazz презентував авторську обробку вірша Сосюри «Моя любов»

Співак Alexjazz презентував роботу «Моя любов» – авторську інтерпретацію вірша Володимира Сосюри в стилі постпанк. Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-spivak-alexjazz-prezentuvav-avtorsku-obrobku-visorsha-sosyuri-moya-lyubov>

Візуальні мистецтва

ІЗ ДНЕМ КОНСТИТУЦІЇ! – ОЛЕСЯ ВАСИЛЮК

Добірка робіт українських митців та мисткинь, які художньо переосмислювали Конституцію України у проектах, передруках та адаптаціях. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/culture/iz-dnem-konstytucziyi/>

У Києві відкрився новий мистецький простір SPLAV: як він виглядає. – Тетяна Джафарова

27 червня у Києві відкрився новий галерейний простір – SPLAV. Його кураторами є художники Вольт Агапєєв і Діма Толкачов, які представили групову виставку «Чому я тут?» за участі Антона Сасенка, Сани Шахмуратової-Танської, Ярослава Футимського, Вольта Агапєєва, Каріни Синиці, Діми Толкачова, Олени Курзель, Вови Павлова і Марії Матяшової. Виставка триватиме до 25 липня. Як виглядає новий простір та виставка «Чому я тут?», докладніше:

<https://suspilne.media/culture/778979-u-kievi-vidkrivsa-novij-misteckij-prostir-splav-ak-vin-vigladae-foto/>

В луцькій Галереї мистецтв відкрили виставку «Фантастична акварель» живописця-початківця Іллі Федчука. – Маша Пилипчук

В Галереї мистецтв Волинської організації Національної спілки художників України презентували першу персональну виставку «Фантастична аква-

рель» луцького художника Іллі Федчука. Увазі глядачів художник запропонував серію пейзажів, створених упродовж кількох років. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/718389-v-lutskiy-galerei-mistetstv-vidkrili-vistavku-fantastichna-akvarel-zhivopistsya-pochatkivtsya-illi-fedchuka>

Музи не мовчать: виставку скульптур військового Михайла Ходанича відкрили в Ужгороді. – Ольга Заєць

З нагоди відзначення Дня Конституції України в Ужгороді презентували експозицію військового та скульптора Михайла Ходанича. Захід пройшов 28 червня в Закарпатському обласному художньому музеї ім. Й. Бокшая. 20 скульптурних творів з дерева та каменю члена Національної Спілки художників України, скульптора, автора книжкової ілюстрації, дизайнера, викладача Закарпатської академії мистецтв, військового, молодшого сержанта ЗСУ Михайла Ходанича представляє його батько – відомий у краї художник та літератор Петро Ходанич. На виставці представлена маленька частина творчості Михайла Ходанича. Митець є автором декоративної ландшафтної пластики, творів сакрального мистецтва (іконостаси, престולי, тетраподи, жертovníки), роботи художника зберігаються у приватних колекціях в Україні та за кордоном. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/718353-muzi-ne-movchat-vistavku-skulptur-viyskovogo-mikhayla-khodanicha-vidkrili-v-uzhgorodi>

І сонце стало чорним, і море почорніло: у Луцьку презентували роботи одеського художника Міті Фенечкіна. – Тетяна Маркопольська

У Луцьку презентували роботи одеського художника Міті Фенечкіна. До виставки «І сонце стало чорним, і море зупинилось» увійшли графічні твори. Перша частина малюнків була створена в період 2018–2021 років. Друга частина експозиції складається з діджитал та аналогових малюнків, створених під час війни. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/718303-i-sontse-stalo-chornim-i-more-pochornilo-u-lutsku-prezentovali-roboti-odeskogo-khudozhnika-miti-fenechkina>

У Королівській академії мистецтв у Лондоні пройде виставка українських модерністів

У Королівській академії мистецтв у Лондоні пройде виставка українських модерністів «В епіцентрі бурі». На ній представлять роботи Олександри Екстер, Казимира Малевича, Михайла Бойчука, Анатолія Петрицького, Соні Делоне та інших митців та мисткинь, які творили у 1900-1930-х роках. Це 65 творів – від олійного живопису та скетчів до колажів та театральних дизайнів. Багато з них позичені в Національному художньому музеї України та Музеї театального, музичного та кіномистецтва України в Києві. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/u-korolivskij-akademiyi-mystetstv-u-londoni-projde-vystavka-ukrayinskyh-modernistiv/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Львівська прем'єра «10 років війни»: команда фільму, Петро Порошенко,

легендарні засновники польської «Солідарності»

28 червня у Львові відбувся допрем'єрний показ фільму «10 років війни», створеного командою телеканалу Еспресо за підтримки Internews та Фонду розвитку ЗМІ Посольства США в Україні. В основі сюжету стрічки – історії декількох українців на тлі подій, які змінюють хід історії. Докладніше:

<https://zahid.espreso.tv/news-lvivska-premera-10-rokiv-viyni-komanda-filmu-petro-poroshenko-legendarni-zasnovniki-polskoi-solidarnosti>

У Києві розпочалися зйомки документального фільму про реабілітацію військового з Олександром Тереном

У Києві стартували зйомки першого документального фільму про шлях відновлення ветерана – «Сталеві». Це реальна історія про головні етапи відновлення бійця: з моменту втрати кінцівок до реабілітації, протезування та повернення до цивільного життя. Ментором для головного героя стане рівнянин, ветеран Олександр Терен, який нещодавно сам пройшов цей шлях. Проєкт виробляється за підтримки телеканалу ICTV2 й Агентства США з міжнародного розвитку (USAID). В основі «Сталевих» – реальна історія, в якій глядач спостерігатиме за всіма етапами реабілітації, що проходить головний герой Дмитро Колесник. 30-річний сержант служив командиром відділення в Національній гвардії України на східному напрямку. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/718532-u-kievi-rozpochalisya-zyomki-dokumentalnogo-filmu-pro-reabilitatsiyu-viyskovogo-z-oleksandrom-terenom>

Війна, різні досвіди та закордонні покази: режисерка про фільм «Nice Ladies» про літніх чирлідерок із Харкова. – «Суспільне Культура»

У межах кінофестивалю «Миколайчук Open» відбувся показ документальної стрічки Марії Пономарьової «Nice Ladies». У стрічці йдеться про команду чирлідерок із Харкова, учасницям якої від 50 років. Після початку повномасштабного вторгнення частина команди залишилася у Харкові, жінки продовжили тренуватися. Марія Пономарьова розповідає про те, як повномасштабне вторгнення змінило конфлікт фільму та яка нині доля учасниць колективу. Опубліковано текстову версію розмови. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/778225-vijna-rizni-dosvidi-ta-zakordonni-pokazi-reziserka-pro-film-nice-ladies-pro-litnih-cirliderok-iz-harkova/>

«Ми перший фільм, де російські солдати ненавидять Україну літературною українською мовою», – продюсерка про зйомки стрічки «Конотопська відьма». – Ольга Кацімон

Проєкт «Конотопська відьма», створений студією «Анімаград», не має прямого відношення до класики Квітки-Основ'яненка. Ідея фільму, запропонована сценаристом Ярославом Войцешком, одразу зацікавила команду завдяки своїй сучасній тематиці та можливості показати агресію проти росіян. Продюсерка Ірина Костюк розповідає про свої емоції та мотивацію до створення фільму. Фільм «Конотопська відьма» є частиною лінійки фільмів жахів від «Анімаграду». Наступним фільмом буде «Каховський об'єкт», який теж включатиме

елементи української міфології. Третій фільм лінійки розповідатиме про боротьбу з фашизмом. Докладніше:

<https://ms.detector.media/trendi/post/35401/2024-06-30-my-pershyy-film-de-rosiyski-soldaty-nenavydyat-ukrainu-literaturnoyu-ukrainskoyu-movoyu-prodyuserka-pro-zyomky-strichky-konotopska-vidma/>

Продажі «Лісової пісні» завдяки «Мавці» вирости в 300 разів – продюсерка Ірина Костюк. – Ольга Кацімон

Продажі книги «Лісова пісня» Лесі Українки після виходу мультфільму збільшилися в 300 разів, свідчить видавництво «Ранок». Важливу роль у популяризації культури відіграли також музичні композиції та візуальні елементи, автентичні для української культури. Українська анімація «Мавка. Лісова пісня», створена студією «Анімаград», привертає увагу до української культури і спадщини, як в Україні, так і за кордоном. Хоча фільм не є точною екранізацією «Лісової пісні» Лесі Українки, він переосмислює оригінальний твір та українську міфологію, адаптуючи їх для сімейної аудиторії. Це було зроблено з метою створення фільму, який би міг зацікавити широку аудиторію і водночас розказати про унікальні аспекти української культури. Окрім збільшення продажів книги «Лісова пісня» після виходу фільму, інтерес до класики української літератури серед молоді значно зріс. Крім того, після виходу фільму зросла відвідуваність театральних постановок української класики, таких як «Русалчин Великдень» та «Конотопська відьма». Продюсерка анімації Ірина Костюк розповідає про роботу над анімацією. Докладніше:

<https://ms.detector.media/trendi/post/35400/2024-06-30-prodazhi-lisovoi-pisni-zavdyaky-mavtsi-vyrosly-v-300-raziv-prodyuserka-iryna-kostyuk/>

«Буде загадково та еротично»: в Україні знімуть містичний фільм «Мавка». – ІРИНА БАТЮК

Мультфільм «Мавка» після успіху в Україні і міжнародному прокаті матиме продовження – компанія FILM.UA працює над створенням містичного трилеру для підлітків. «Ми розвиваємо цей проєкт («Мавку» – ред.) в інших форматах... Ми плануємо ігровий фільм – вже на аудиторію підліткову. Там ми віддамо дань більше міфології оригінальній, і сама «Мавка» буде дуальним персонажем. Міфологія українська і всі персонажі звідти, вони такі двошарові – там немає однозначного добра і зла. Звичайно, це не буде щось прямо фізіологічне і непривабливе – ми не будемо бачити органи через спину, як мавок зображують в міфах. Все буде дуже красиво та містично, загадково та місцями навіть еротично», – каже продюсерка анімаційного фільму Ірина Костюк. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/mavci-prodovzhat-zhittya-v-ukrajini-planuyut-znyati-pro-neji-mistichniy-film-302400/>

«Мені не соромно сказати, що я попсовик». Продюсерка «Мавки» та «Конотопської відьми» Ірина Костюк пояснює, як поп-культура перетравлює класику. – ТЕТЯНА ПУШНОВА

Як головна героїня «Лісової пісні» Лесі Українки стала фігурою поп-культури? Що залишиться від «Конотопської відьми» Григорія Квітки-Основ'яненка у фільмі? Як українська класика адаптується до фільмів, розрахованих на масову аудиторію? І як популярність цих фільмів впливає на розуміння українцями своєї культурної спадщини? Ці та інші були у фокусі розмови з продюсеркою FILM.UA Іриною Костюк. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/kostyuk-pro-mavku-i-konotopsku-vidmu-302314/>

«Українці здатні намалювати що завгодно». Розмова з британським режисером анімації Г'ю Велчменом. – Дмитро Десятерик

Українська прем'єра анімаційної драми «Кріпачка» (Польща – Литва – Сербія) (в оригіналі фільм називається *Chłopi*, тобто «Селяни», за однойменним романом Владислава Реймонта, 1901–1908) відбулася на фестивалі глядацького кіно «Миколайчук Опен» у Чернівцях. Після оголошення результатів фестивалю «Миколайчук Опен» стало відомо, що «Кріпачка» отримала приз як найкращий фільм міжнародного конкурсу. Авторами екранізації є режисерське подружжя Ді Кей (Дороти Кобели) і Г'ю Велчмен. Примітно, що до створення анімації були залучені й українські художники, вони «мають дуже сувору академічну освіту, навчені реалістичним технікам. У «Кріпачці» вони склали найкваліфікованішу групу для роботи фільмом». Г'ю Велчмен розповідає про роботу над стрічкою, про творчий дует з Доротою, про те як з'явилася екранізація «Селян» та ін. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/228954/2024-06-30-ukraintsi-zdatni-namalyuvaty-shcho-zavgodno-rozмова-z-brytanskym-rezhysерom-animatsii-gyu-velchmenom/>

«На мапі є Київ, Канів, Переяслав, Олешки. А де тут Москва?». – Марія Спалек

У червні на каналі «2+2» відбулася прем'єра документального фільму «Справжня історія Донбасу, Півдня та Криму» від проєкту «Реальна історія» Акіма Галімова. В трьох серіях дослідник історії з'ясовує, хто жив на цих землях у минулому, чому країна-агресорка вважає їх «ісконно руськими» та що насправді може стояти за віковими територіальними претензіями росії. Докладніше:

<https://detector.media/kritika/article/228895/2024-06-28-na-mapi-ie-kyiv-kaniv-pereyaslav-oleshky-a-de-tut-moskva/>

У Луцьку стрічка про Тетяну Потоцьку-Євчук, яка евакуює тіла полеглих воїнів, зібрала повний зал

У Волинському обласному музично-драматичному театрі імені Тараса Шевченка відбулась глядацька прем'єра фільму «Місія 200». «Місія 200» – це документальна повнометражна картина Володимира Сидька. Стрічку вже вже

демонстрували на фестивалі Docudays. Зараз картина більше орієнтована на міжнародну аудиторію, а в українському кінематографі поки не з'явиться. Головна героїня фільму – лучанка Тетяна Потоцька-Євчук, яка під час повномасштабного вторгнення росії транспортувала тіла загиблих військових. Докладніше:

<https://lutsk.rayon.in.ua/news/718492-u-lutsku-strichka-pro-tetyanu-pototsku-evchuk-yaka-evakuyue-tila-poleglikh-voiniv-zibrala-povniy-zal>

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

На Рівненщині створять мандрівну карту відомого туристичного маршруту для незрячих. – Вікторія Швець, Олена Кулаковська

Мандрівну карту для незрячих туристичним маршрутом «Via Regia», планують створити на Рівненщині за грантові гроші. Її можна буде прочитати з допомогою рук та почути в аудіосупроводі. Інклюзивний продукт планують розмістити у п'яти музейних закладах Рівненської, Волинської та Житомирської областей. Мова йде про мандрівну карту для людей з вадами зору, яку можна буде прочитати руками й почути, тому що вона супроводжуватиметься аудіокоментарями. Це буде візуалізація відомого туристичного шляху в Європі, який ще називають «Шлях королів». Проєкт реалізовуватимуть за підтримки Українського культурного фонду. Втілюватимуть проєкт громадська організація «Регіональний центр розвитку «Тріада» та відокремлений підрозділ Всеукраїнської громадської організації людей з інвалідністю по зору «Генерація успішної дії» у Рівненській області. Докладніше:

<https://suspilne.media/rivne/779459-na-rivnensini-stvorat-mandrivnu-kartu-vidomogo-turisticnogo-marsrutu-dla-nezracih/>

Література. Книговидання

Які книжкові компанії потрапили у список 250 перспективних бізнесів від Forbes

У перелік увійшли компанії із річним виоротом від 10 млн грн до 1 млрд грн, «у ДНК яких зашито невпинне зростання, інноваційний продукт, швидке масштабування, нестандартні управлінські або маркетингові рішення та експансія». Наведено перелік книжкових компаній. Докладніше:

<https://chytomo.com/iaki-knyzhkovi-kompanii-potrapiyly-u-spysok-250-perspektyvnykh-biznesiv-vid-forbes/>

У Швеції покажуть виставку книжок, що обгоріли після атаки рф на друкарю у Харкові

Пошкоджені книжки з типографії Factor Druk, по якій росіяни вчинили ракетний удар, презентують на спеціальній виставці у Стокгольмі цієї осені. Ця виставка має стати наочним доказом російських злочинів проти української культури й літератури зокрема. Ініціатором виставки стало видавництво «Ранок», до якого приєдналися й інші видавництва, а така подія стала можливою завдяки сприянню шведської сторони. Докладніше:

<https://chytomo.com/u-shvetsii-pokazhut-vystavku-knyzhok-shcho-obhorily-pislia-ataky-rf-na-drukariu-u-kharkovi/>

Видавець з Сакартвело Давід Какабадзе: Найважливіше – позбутися впливу рф. – ВІКТОРІЯ ФЕЩУК

Давід Какабадзе – картвельський журналіст, перекладач і книговидавець. Упродовж 25 років він працював журналістом «Радіо Вільна Європа/Радіо Свобода» в Німеччині та Чехії. З 2021 року є співвласником видавництва й концепт-магазину Siesta Publishing. Давід відвідав Україну в межах програми візитів іноземних видавців на Книжковому Арсеналі «Book Arsenal Fellowship Program 2024». Давід Какабадзе розповів про те, що означає бути «іноземним агентом», про досвід пошуку та перекладу українських книжок, а також про його погляди на книговидання в Сакартвело та Україні. Докладніше:

<https://chytomo.com/vydavets-z-sakartvelo-david-kakabadze-najvazhlyvishe-pozbutysia-vplyvu-rf/>

Музейна справа

Спасо-Преображенський собор у Чернігові відкрили для відвідувачів. – Аліна Коржинська, Віра Вархол

Спасо-Преображенський собор у Чернігові 28 червня відкрили для відвідувачів. Сталося це вперше від жовтня 2023 року із моменту як представникам УПЦ МП припинили право користування собором. Комісія Мінкульту, яка обстежувала найдавнішу святиню міста, визнала її стан як незадовільний. Поки собор був зачинений, там провели генеральне прибирання, і тепер він працюватиме як музей. Вхід до нього платний. Виручені від квитків гроші планують витратити на реставрацію собору. Відвідувачі зможуть побачити там печатку сина Ярослава Мудрого. Докладніше:

https://suspilne.media/chernihiv/778911-spaso-preobrazenskij-sobor-u-chernigovi-vidkrili-dla-vidviduvaciv/?utm_source=telegram&utm_medium=ps

Музей Шевченка на Черкащині потребує термінового ремонту. – Надія Собенко

Усі цокольні приміщення Музею Шевченка у Каневі руйнуються та потребують термінової реставрації. Стіни та стеля полушені й уражені грибком, а на підлозі після кожного дощу стоїть вода, зауважує виконувачка обов'язків директора Шевченківського національного заповідника Валентина Коваленко. Докладніше:

<https://suspilne.media/779577-muzej-sevcenka-na-cerkasini-potrebue-terminovogo-remontu-suspilne-videonovini/>

У Львові обрали проєкт відбудови знищеного РФ музею Романа Шухевича: як він виглядатиме. – АННА КОВАЛЕНКО

У Львові оголосили про завершення всеукраїнського архітектурного конкурсу на проєкт відновлення музею генерала Романа Шухевича, будівлю якого раніше знищив російський дрон. Загалом на конкурс з відновлення музею Романа Шухевича надійшло сім проєктів. Їх оцінювало журі з архітекторів, нау-

ковців, музейників, представників міської та обласної ради. Відновлена будівля музею, яку повністю знищила пожежа, збереже свій історичний вигляд. При створенні плану її відбудови врахували побажання родини Шухевичів. Простір на території музею, поблизу тамтешнього озера, планують використати як майданчик для освітніх, культурних та меморіальних елементів. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/u-lvovi-zavershivsya-konkurs-na-proyekt-vidnovlennya-muzeyu-romana-shuhevicha-302417/>

У Музей війни передали унікальний рукописний збірник «Пісні волі»

З нагоди Дня Конституції у Музеї війни в Києві відбулась офіційна презентація та передача унікального рукописного збірника «Пісні волі». Рукописний збірник «Пісні волі» був упорядкований 1949 року. Раритет є історичним і документальним свідченням патріотизму, жертвності й відваги захисників України. До музею його передав секретар Національної спілки журналістів України майор Володимир Данилюк, який нині служить у Сухопутних військах ЗСУ. Володимир Данилюк розповів, що цей збірник чекісти вилучили з криївки, але він уцілів і зберігся, а на початку відновлення незалежності України Данилюку передав книжку колишній заступник начальника УКДБ СРСР у Волинській області Зіновій Петрик.

<https://espreso.tv/kultura-u-muzey-viyini-peredali-unikalniy-rukopisniy-zbirnik-pisni-voli>

Охорона культурної спадщини

Херсонес Таврійський у Криму: що відбувається з пам'яткою ЮНЕСКО. – «Суспільне Культура»

Старша наукова співробітниця Інституту археології НАН України Евеліна Кравченко розповідає про те, що відбувається у Криму та що роблять росіяни на території пам'ятки й, зокрема, про те які новобудови там зводять. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/778829-hersones-tavrijskij-u-krimu-so-vidbuvaetsa-z-pamatkou-unesko/>

Навчальні заклади

Університет Карпенка-Карого підписав меморандум про співпрацю з Мультимедійною платформою іномовлення України. – Олена Ярема

Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого та Державне підприємство «Мультимедійна платформа іномовлення України» підписали меморандум про співпрацю. Цей договір спрямовано на налагодження довгострокового партнерства та реалізацію спільних проєктів, обміном досвіду, взаємодію в сфері журналістики і медіадраматургії. Зокрема досягнуто попередніх домовленостей щодо проходження студентами університету виробничої практики на телеканал «Дім». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/228968/2024-06-30-universytet-karpenka-karogo-pidpysav-memorandum-pro-spivpratsyu-z-multymediynoyu-platformoyu-inomovlennya-ukrainy/>

Релігія

Тисячі парафій УПЦ МП закрити неможливо, потрібно карати окремих представників, – релігієзнавиця Филипович

«Норм закону, які сьогодні діють в Україні, абсолютно достатньо, щоб призупинити антидержавну діяльність окремих представників промосковської церкви. А от заборонити всю церкву неможливо, бо люди все одно сповідуватимуть те, що обрали для себе. Зараз законопроект щодо заборони РПЦ, який має пройти друге читання, містить явні направлення проти РПЦ і присутності будь-якої релігійної організації, яка пов'язана із росією. Однак чого справді не вистачає у цьому законі – це механізмів, які точно і зрозуміло прописані», – пояснила Филипович. Релігієзнавиця каже, що неможливо швидко закрити 9 тисяч парафій, які зараз рахуються за проросійською церквою, а вірян розігнати. Вона звертає увагу, що навіть сьогодні, коли УПЦ МП фактично ніхто не чіпає, почали розноситись крики про «переслідування»... «Треба вводити щодо них штрафи, санкції. А ми не використовуємо ці механізми, які надає нам наше законодавство. Якщо на вас зібраний матеріал, який свідчить про те, що ви займаєтесь антиукраїнською діяльністю і це небезпечно для національної державної безпеки, то відповідайте за це. Якщо співпрацюєте з окупаційною владою, працюєте явно на ФСБ і є підтвердження цього, то відповідайте по закону. Є певні статті і кримінального, і адміністративного кодексу, за якими можуть притягнути до відповідальності. 60 справ уже відкрито, хоча не всі доведені, а лише половина сягнула судового рішення, але з цим треба послідовно і активно працювати», – наголошує Филипович. Докладніше:

<https://zahid.espreso.tv/suspilstvo-tisyachi-parafiy-upts-mp-zakriti-nemozhливо-potribno-karati-okremikh-predstavnikov-religieznavitsya-filipovich>

Культура національних меншин. Закордонні українці

Цей день в історії: Меджлісу кримськотатарського народу 33 роки. – Владислава Присяжнюк, Анастасія Діденко

Меджлісу кримськотатарського народу 33 роки. Заснований 30 червня 1991-го року виконавчо-представницький орган, за словами його голови – Рефата Чубарова – поклав початок самоврядуванню кримських татар. Це вищий єдиний виконавчо-представницький орган, який обирається Курултаєм. Тобто, він презентує кримських татар. У кримських татар загалом є два національні органи – Курултай та Меджліс. Курултай – це національні збори, куди обирають делегатів, на кшталт депутатів. Курултай формує склад Меджлісу. До російської окупації Криму у майже 300 населених пунктах було сформовано місцеві Меджліси, серед них – 15 районних та 7 міських. Після окупації росіяни назвали представницький орган кримських татар «екстремістською організацією». Голові Меджлісу Рефату Чубарову та лідеру кримськотатарського народу Мустафі Джемілеву підконтрольна москві влада заборонила в'їзд на півострів. До окупації в Криму, за словами Рефата Чубарова, Меджліс займався подоланням наслідків депортації – геноциду, здійсненого Радянським союзом щодо корінного народу Криму. Після 2014-го року, коли Меджліс змушений був перебратися на материкову частину України, з'явилися нові завдання. У 2021 році

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про корінні народи України». Згідно з ним, Меджліс має набути офіційного статусу представницького органу кримськотатарського народу. Та поки Кабмін не схвалив це рішення. Докладніше:

<https://suspilne.media/crimea/779955-cej-den-v-istorii-medzlisu-krimskotatarskogo-narodu-33-roki/>

Кримськотатарську мову додали до списку доступних у Google Translate

Google Translate додав кримськотатарську мову до списку доступних для перекладу. В МЗС подякували Google за цю ініціативу, яка «ще раз засвідчила, що багата мовна та культурна спадщина кримських татар є цінністю для світової спільноти». Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/718366-krimskotatarsku-movu-dodali-do-spisku-dostupnikh-u-google-translate>

Підтримка України у світі

Грузинська джазова співачка Ніно Катамадзе заспівала для бійців та медиків

Грузинська джазова співачка Ніно Катамадзе, амбасадорка Центру Unbroken, виступила на терасі центру «Незламні». Виконавиця заспівала для пацієнтів реабілітаційного центру та медиків, щоб підтримати їх. Послухати її прийшли десятки людей, серед яких чимало поранених захисників та медики. Просто на терасі реабілітаційного корпусу Ніно виконала пісні грузинською, а наостанок заспівала українську пісню «Чорнобривці». Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/718518-gruzinska-dzhazova-spivachka-nino-katamadze-zaspivala-dlya-biytsiv-ta-medikiv>

***

Колективна тиша: Марина Абрамович закликатиме відвідувачів Гластонбері мовчати 7 хвилин. – Олег Челяк

Сучасна сербська мисткиня Марина Абрамович 28 червня проведе перформанс на британському музичному фестивалі Гластонбері – вона закликатиме відвідувачів заходу 7 хвилин мовчати й думати про теперішнє становище світу. Мисткиня називає подію «Сім хвилин колективної тиші» не перформансом, а «публічною інтервенцією». За словами мисткині, вона розуміє, що під час фестивалю, людям може бути важко провести сім хвилин у тиші, однак вона сподівається, що колективне мовчання допоможе обміркувати нинішню ситуацію у світі. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/778851-kolektivna-tisa-marina-abramovic-zaklikatime-vidviduvaciv-glastonberi-movcati-7-hvilin/>

Тепер TikTok не можна використовувати на пристроях державних установ у Косово. – Поліна Горлач

Застосунок для перегляду коротких відео TikTok належить китайській компанії ByteDance. Його вже заборонили використовувати на державних при-

строях в Австралії, Естонії, Великій Британії, Канаді, Франції, Афганістані, на Тайвані та ще низці країн. Тепер до них приєдналося і Косово. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/779265-teper-tiktok-ne-mozna-vikoristovuvati-na-pristroah-derzavnih-ustanov-u-kosovo/>

Болгарська православна церква обрала нового патріарха, який підтримує росію. – Віра Перун

Болгарська православна церква 30 червня обрала нового патріарха. Ним став митрополит Відинський Даниїл. Після російського вторгнення в Україні Даниїл став на бік Кремля, про що заявив у своєму відеозверненні в 2023 році. Докладніше:

https://lb.ua/society/2024/06/30/621722_bolgarskapravoslavnatserkva.html

Spotify видалив сторінки підсанкційних Лепса, Газманова, Гагаріної та ще кількох російських виконавців

Шведський стримінговий сервіс Spotify видалив сторінки кількох російських виконавців, проти яких США та ЄС ввели санкції за активну підтримку проти України. Докладніше:

<https://espreso.tv/kultura-spotify-vidaliv-storinki-pidsanktsiynikh-lepsa-gazmanova-gagarinoi-ta-shche-kilkokh-rosiyskikh-vikonavtsiv>

Випуск підготувала

В. В. Пижевська,
головний бібліограф сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації відділу НАУІ
Інформцентру з питань культури та мистецтва,
E-mail: infocenter@nplu.org ; info_nplu@ua.fm
контакт. тел.: 425-23-26